

Verschillen medezeggenschapsbevoegdheden po-vo-mbo-hbo

Vooraf

In deze matrix geven we een overzicht van de verschillen in de medezeggenschapsbevoegdheden tussen de onderwijssectoren. Hoewel we trachten een zo volledig mogelijk beeld te geven, is dit overzicht niet uitputtend. Het aantal verschillen op detailniveau is dermate groot, dat een uitputtende inventarisatie geen overzicht meer zou bieden. Daarom hebben we gekozen voor een thematische rubricering waarbij per thema ('organisatie', 'financieel', 'onderwijs', '(ongewenst) gedrag', et cetera) de onderwerpen zijn geordend. In sommige gevallen komen de bepalingen in de verschillende medezeggenschapswetten woordelijk overeen. Vaak zijn er echter verschillen in formulering en/of kleinere of grotere inhoudelijke verschillen tussen de onderscheiden wettelijke bepalingen. Om het aantal regels (rijen) in dit overzicht enigszins te beperken, hebben we in dit overzicht voor gekozen om verwante bepalingen zoveel mogelijk onder één gemeenschappelijke noemer te brengen. Indien relevant lichten we nuanceverschillen in formulering en/of inhoud toe in de voetnoten.

De matrix heeft uitsluitend betrekking op de algemene, wettelijke bevoegdheden. Andere sectorale verschillen in de wettelijke medezeggenschapsregimes laten we buiten beschouwing, bijvoorbeeld de onderscheiden geschillenregelingen (die in een separaat overzicht worden weergegeven) en structuurverschillen (gescheiden of gezamenlijke medezeggenschap, de positie van leerlingen/studenten en hun ouders, et cetera). Ook bevoegdheden die zijn voorbehouden aan specifiek sectorale medezeggenschapsorganen (zoals de 'ondersteuningsplanraad' en de 'faculteitsraad') worden in de matrix niet vermeld. In dit verband merken we nog op dat het instellen van een ouderraad in het mbo facultatief is (behalve bij vsg's/

aoc's [zie art. 8a.1.3 WEB]), maar dat omwille van de consistentie in de kolom 'ouders' ook een kolom voor het mbo is toegevoegd.

Ten aanzien van het hoger onderwijs beperkt deze matrix zich tot het hbo. Vanwege het doel van deze onderzoeksopdracht naar een gemeenschappelijk wettelijk medezeggenschapskader voor het funderend onderwijs en het mbo, achten wij het hbo als aanpalende sector in dit verband het meest relevant. Nuanceverschillen tussen hbo- en wo-bevoegdheden zouden deze matrix nodeloos compliceren en afbreuk doen aan de gewenste overzichtelijkheid. In de matrix maken we onderscheid tussen 'hbo-a' en 'hbo-b'. Met hbo-a bedoelen we het stelsel van gescheiden ('gedeelde') medezeggenschap, dat wil zeggen een studentenraad en een ondernemingsraad naast elkaar (keuze a cf. art. 10.16a lid 1 WHW). Met hbo-b bedoelen we het stelsel van gezamenlijke ('ongedeelde') medezeggenschap, dat wil zeggen een medezeggenschapsraad met een personeels- en studentengeleding (keuze b cf. art. 10.16a lid 1 WHW).

Met kleuren (en letters) hebben we de aard van de medezeggenschapsbevoegdheid aangegeven in de matrix (zie de legenda onder de matrix).

De artikelen/bepalingen waarnaar we in de matrix verwijzen, worden verkort weergegeven. Het woord 'artikel' en de aanduiding van de desbetreffende wet of cao zijn weggelaten. Zie 'verwijzingen' onder de matrix voor een nadere toelichting daarop.

De matrix geeft de stand van zaken op 1 mei 2022. Eventuele wijzigingen in wetgeving en/of cao's van na die datum zijn niet meegenomen in het overzicht.

	leerlingen/studenten				ouders			personeel					ongedeeld/geledingen gezamenlijk				
	vo	mbo	hbo-a	hbo-b	po	vo	mbo	po	vo	mbo	hbo-a	hbo-b	po	vo	mbo	hbo-a	hbo-b
informatie (algemeen)																	
alg. informatierecht ('alle inlichtingen die voor medezeggenschapstaak nodig zijn'), specifiek o.a. financiële info, sociale info en info over organisatie en beleid		K 8a.2.1-3	K ¹ 10.16a-3 (10.19-5,6)											K 8-2-h	K 8-2-h		K 10.19-5, 10.19-6
informatierecht ene geleding bij verzoek advies/instemming andere geleding														K 8-6	K 8-6		
bespreking algemene gang van zaken c.q. voorgenomen beleid (2x per jaar)		K 8a.2.1-1											K ³ 24-1	K 24-1		K ⁴ 10.16b-5	K 10.16b-5
organisatie																	
overdracht/fusie		A ⁵ 8a.2.2-4a	i 10.6a-3 (10.20-1-i)			A ⁶ 8a.1.5-4				A ⁷ 8a.1.5-4 25-1a/b	A 25-1a/b		i 10-h	i 10-h	O 8a.1.5-3		i 10.20-1-i
• regeling gevolgen personeel										A ⁸ 25-1a/b	A 25-1a/b						
• regeling gevolgen ouders/leerlingen																	
verzelfstandiging nevenvestiging										A ⁹ 25-1e	A 25-1e		i 10-i	i 10-i			
• regeling gevolgen personeel								i 12-1-a	i 12-1-a	A 25-1e	A 25-1e						
• regeling gevolgen ouders/leerlingen					i ¹⁰ 13-1-a	X ¹¹											
omvang werkzaamheden (beëindiging, inkrimping, uitbreiding)		A 8a.2.2-4a								A 25-1c/d cao 13.6-a/b	A 25-1c/d		A 11-1-c	A 11-1-c			
• regeling gevolgen personeel								i 12-1-a	i 12-1-a	A ¹² 25-1c/d	A 25-1c/d						
• regeling gevolgen ouders/leerlingen	i ¹³ 14-3-a				i ¹⁴ 13-1-a	i ¹⁵ 14-2-a											
duurzame samenwerking										A 25-1b cao 13.6-d	A 25-1b cao 13.6-d		A 11-1-d	A 11-1-d			
• regeling gevolgen personeel								i 12-1-a	i 12-1-a	A ¹⁶ 25-1b	A 25-1b						
• regeling gevolgen ouders/leerlingen	i ¹⁷ 14-3-a				i ¹⁸ 13-1-a	i ¹⁹ 14-2-a											
(belangrijke) organisatiewijziging ²⁰										A 25-1e cao 13.6-c	A 25-1e	K ²¹ cao R-1-1	A 11-1-f	A 11-1-f			
regeling gevolgen personeel										A ²² 25-1b	A 25-1b						
regeling gevolgen ouders/leerlingen																	

	leerlingen/studenten				ouders			personeel					ongedeeld/geledingen gezamenlijk				
	vo	mbo	hbo-a	hbo-b	po	vo	mbo	po	vo	mbo	hbo-a	hbo-b	po	vo	mbo	hbo-a	hbo-b
oprichten centrale dienst													A 11-1-m	A 11-1-m			
• regeling gevolgen personeel								i 12-1-a	i 12-1-a								
• regeling gevolgen ouders/leerlingen	i ²³ 14-3-a				i ²⁴ 13-1-a	i ²⁵ 14-2-a											
doelstellingen, voortbestaan en goede gang van zaken																	A ²⁶ 10.20a-1a
wijziging vestigingsplaats										A 25-1f cao 13.6-e	A 25-1f						
belangrijke technologische voorziening										A 25-1k cao 13.6-f	A 25-1k						
financieel																	
financiële informatie (beleidsvoornemens, jaarverslag, bekostiging)													K 8-2-a/b/c	K 8-2-a/b/c			
hoofdpijnen begroting (jaarlijks)			i ²⁷ 10.16a-3									i ²⁸ cao V3-a-2	i cao V3-a-2		i 8a.1.6-1		i 10.20-3
financieel beleid (meerjarig)										A cao 13.4-1d			A 11-1-b	A 11-1-b			
collegegeld: • beleid (hoger) instellingsbedrag • dispensatieprocedure • terugbetalings-regeling			A ²⁹ 10.16a-3	A 10.20a-2b 10.20a-2e 10.20a-2b													A ³⁰ 10.20a-1b
sponsoring/giften													i 10-f	i 10-f			
vrijwillige bijdrage ouders/leerlingen	X	i 8a.2.2-3d			i ³¹ 13-1-c	i 14-2-c											
inzet aanvullende bekostiging aan speciale school voor basisonderwijs ³²														i 12-2			
beleid beheersbaar houden schoolkosten ouders/leerlingen (eigen bijdrage)		i 8a.2.2-3n			X ³³	i 14-2-d											
overdragen bekostiging								i 12-1-j	i 12-1-j								
belangrijke investering										A 25-1h	A 25-1h						
belangrijk krediet (aantrekken/verstrekken)										A 25-1i/j	A 25-1i/j						
vastgoed																	
nieuwbouw, verbouwing													A 11-1-n	A 11-1-n			
onderhoudsbeleid													A 11-1-o	A 11-1-o			

	leerlingen/studenten				ouders			personeel					ongedeeld/geledingen gezamenlijk																						
	vo	mbo	hbo-a	hbo-b	po	vo	mbo	po	vo	mbo	hbo-a	hbo-b	po	vo	mbo	hbo-a	hbo-b																		
directie, bestuur en (intern) toezicht																																			
arbeidsvoorwaarden bestuur en toezicht (en beloningsverhoudingen i.h.a.)			K 10.16a-3 (10.19-6)										K 31d ³⁴	K 31d			K 8-2-f/g (jo. lid 3/4/5)	K 8-2-f/g (jo. lid 3/4/5)		K 10.19-6															
toelage directie (meerhoofdig of bovenschools)								O ³⁵ cao 6.19																											
uitgangspunten uitoefening bestuursbevoegdheden																	K 8-2-d	K 8-2-d																	
competentieprofielen RvT en CvB		A 3.1.4-2	A ³⁶ 10.16a-3										A 3.1.4-2				A 11-1-q	A 11-1-q		A ³⁷ 10.20a-3a-b															
voordracht één lid RvT			S 10.3d-4										S 3.1.4-6	S 10-3d-4						S 10-3d-4															
tenminste tweemaal per jaar overleg met RvT		S 3.1.4-7	S 10-3d-5										S 24-2	S 10-3d-5			S 17c-3 WPO	S 24e1.-3 WVO		S 10-3d-5															
deelname/voordracht lid sollicitatiecommissie. bestuursbenoeming	S 8a	S 3.1.4-3b			S 8a	S 8a	S 3.1.4-3b	S 8a	S 8a	S 3.1.4-3a																									
aanstelling/ontslag bestuur		A 3.1.4-5	A ³⁸ 10.16a-3										A 30	A 30	A ³⁹ 10.24-3		A 11-1-h1	A 11-1-h1		A 10.20a-3c															
aanstelling/ontslag schoolleiding																	A 11-1-h	A 11-1-h																	
taakverdeling binnen schoolleiding + managementstatuut c.q. bestuursreglement			i ⁴⁰ 10.16a-3														A 11-1-i	A 11-1-i		i 10.20-1d															
personeel																																			
aanstellings-/ontslagbeleid i.v.m. grondslag																				A 11-1-g	A 11-1-g														
beslissing van algemeen belang voor bijzondere rechtstoestand personeel																																			
algemeen personeels- en benoemingsbeleid			A ⁴³ 10.16a-3	A ⁴⁴ 10.20a-2a																															
sollicitatiecode																	O cao c-1-2	O cao c-1-2																	
regeling aanstellings-, ontslag- of bevorderingsbeleid (tenzij i.v.m. grondslag school)																																			
percentage flexibele arbeid																																			
doelgroepenbeleid (plan positieve actie) evenwichtige samenstelling personeel																																			
bevorderen werkgelegenheid jonge/startende leraren																																			
beleid banen creëren onderkant loongebouw																																			

	leerlingen/studenten				ouders			personeel					ongedeeld/geledingen gezamenlijk				
	vo	mbo	hbo-a	hbo-b	po	vo	mbo	po	vo	mbo	hbo-a	hbo-b	po	vo	mbo	hbo-a	hbo-b
werkgelegenheidsbeleid									O ⁴⁸ cao bijlage 6-1								
toelatingsbeleid studenten die elders beroepsopleiding doen													A 11-1-k	A 11-1-k			
regeling (begeleiding) startende werknemers								i cao 2.1-4 cao 9.5-1		i cao 2.3c-2	O cao D-3-2	O cao D-3-2					
samenstelling formatie c.q. formatiebeleid								i 12-1-b cao ⁴⁹ 5.1-3/5	i 12-1-b	i cao 13.4-2e							
vaststelling functiebouwwerk								i ⁵⁰ cao 5.1-2	O ⁵¹ cao 11.1								
interne bezwarenprocedure functiewaardering								O ⁵² cao 5.4									
criteria samenstelling onderwijsteams										i cao 13.4-2k							
regels nascholing personeel c.q. personeelsopleiding								i 12-1-c	i 12-1-c	i ⁵³ 27-1f	i 27-1f						
collectief professionaliseringsplan c.q. professionaliseringsbeleid								O cao 9.1	O cao 16.2-2/3		i cao o-1-3	i cao o-1-3					
scholingsbudget										A cao 4.1-3							
werkreglement en inrichting werkoverleg								i ⁵⁴ 12-1-d cao 2.2-11	i 12-1-d	i ⁵⁵ 27-1i cao 13.4-2h	i 27-1i						
bevorderen werkoverleg en overdragen bevoegdheden naar personeel										S 28-2	S 28-2						
verlof-/vakantieregeling personeel								i 12-1-e cao 8.4 en 8.5 ⁵⁶ cao 8.1	i 12-1-e	i ⁵⁷ 27-1b cao ⁵⁸ 8.1-13	i 27-1b						
spaarverlof: wijziging max. aantal uren ⁵⁹ of volgorde honorering verzoeken ⁶⁰								i cao 8.20-3; cao bijlage IX-1.2	O cao 15.8-1								
arbeids- en rusttijdenregeling personeel (c.q. werktijdenregeling)								i ⁶¹ 12-1-f cao 2.2-11	i 12-1-f cao 6.2	i ⁶² 27-1b	i 27-1b	O cao G-2-1					
beloningsbeleid (salarissen, toelagen, gratificaties) c.q. beloningssysteem								i ⁶³ 12-1-g cao 6.1-9 cao 6.15	i ⁶⁴ 12-1-g cao 12.9	i ⁶⁵ 27-1c	i 27-1c						
arbeidsmarkttoelage VSO								K cao 6.15a-f									

	leerlingen/studenten				ouders			personeel					ongedeeld/geledingen gezamenlijk						
	vo	mbo	hbo-a	hbo-b	po	vo	mbo	po	vo	mbo	hbo-a	hbo-b	po	vo	mbo	hbo-a	hbo-b		
thuiswerkregeling												o cao Preambule 4	o cao Preambule 4						
beoordelingsbeleid, beleid functiebeloning en -differentiatie								i 12-1-i	i 12-1-i										
functionerings- en beoordelingsregeling (gesprekkencyclus)								o cao 9.2	o cao 18.3	i ⁶⁶ 27-1g cao 5.2-2	i 27-1g								
taakverdeling/-belasting								i ⁶⁷ 12-1-h cao 2.2-11	i ⁶⁸ 12-1-h	i cao 13.4- 2e/f	i cao G-2-4	i cao G-2-4							
taakbeleid								o ⁶⁹ cao 2.2-10	o ⁷⁰ cao 8.1-4										
werkdrukplan										i cao 13.4-2l	o cao Preambule 2	o cao Preambule 2							
aanvulling professioneel statuut										i cao 13.4-2j									
regeling arbeidsomstandigheden								i 12-1-k	i 12-1-k	i 27-1d	i 27-1d								i 33-1-e
regeling ziekteverzuim of re-integratiebeleid								i 12-1-k	i 12-1-k	i 27-1d	i 27-1d								
vervangingsbeleid								i cao 2.1-4											
opbouw DI- uren in geval van ziekte												o cao M-1-f-3	o cao M-1-f-3						
beleid gezonde en veilige leer-/werkomgeving werknemers								o cao 11.5		o cao 10.1-1									
regeling psychosociale arbeidsbelasting											o cao U-1	o cao U-1							
plan van aanpak RI&E: o.a. beperking arbeidsrisico's en beperking ziekteverzuim								i cao 11.7-7											
benoeming preventiemedewerker								i cao 11.6											
bevorderen naleving arbeidsvoorwaarden, arbo en arbeids-/rusttijden											S 28-1	S 28-1							
Uitvoering cao-afspraken												o cao V-2	o cao V-2						
regeling bedrijfsmaatschappelijk werk								i 12-1-l	i 12-1-l	i 27-1h	i 27-1h								
benoeming vertrouwenspersoon											i cao 10.2-8								

	leerlingen/studenten				ouders			personeel					ongedeeld/geledingen gezamenlijk				
	vo	mbo	hbo-a	hbo-b	po	vo	mbo	po	vo	mbo	hbo-a	hbo-b	po	vo	mbo	hbo-a	hbo-b
regeling verwerking persoonsgegevens personeel								i 12-1-m	i 12-1-m	i 27-1k	i 27-1k						
regeling voorziening controle aanwezigheid, gedrag of prestaties personeel								i 12-1-n	i 12-1-n	i 27-1l	i 27-1l						
groepsgewijze inlenen personeel										A 25-1g	A 25-1g						
eigen risicodragerschap ZW/WIA										A 25-1m	A 25-1m						
regeling o.g.v. pensioenovereenkomst, winstdelings- of spaarregeling										i ⁷¹ 27-1a	i 27-1a						
regels waarvan vaststelling of wijziging o.g.v. cao plaatsvindt in overleg met PMR								i ⁷² 12-1-p	i ⁷³ 12-1-p	i ⁷⁴ cao 13.3-1							
reis- en verhuiskostenregeling								i ⁷⁵ cao 7.1, 7.2, 7.3		O ⁷⁶ 7.1-2 cao							
leerlingen/studenten																	
toelatings- en verwijderingsbeleid		i ⁷⁷ 8a.2.2-3i											A 11-1-j	A 11-1-j			
organisatie buitenschoolse opvang													A 11-1-p	nvt ⁷⁸			
tentamenbijdrage (na inschrijfperiode)			i ⁷⁹ 10.16a-3	i 10.20-5													
voorzieningen t.b.v. leerlingen	i 14-3-c							i ⁸⁰ 13-1-d									
leerlingen-/studentenstatuut	i 14-3-b	i 8a.2.2-3b	i ⁸¹ 10.16a-3					i ⁸² 13-1-e									i 10.20-1c
invulling tussenschoolse opvang								i ⁸³ 13-1-f									
financiële ondersteuning student i.v.m. bijzondere omstandigheden		i ⁸⁴ 8a.2.2-3o	i ⁸⁵ 10.16a-3														i 10.20-1h
regeling verwerking persoonsgegevens leerlingen	i 14-3-d	i ⁸⁶ 8a.2.2-3j															
beleid leerlingenparticipatie	i 14-3-e																
beroepsregelingen		i 8a.2.2-3c															
model onderwijsovereenkomst		i 8a.2.2-3g															
model praktijkovereenkomst		i 8a.2.2-3h															
werkomstandigheden en voorzieningen voor studenten		A 8a.2.2-4c															
beleid intake- en assessmentprocedures		A 8a.2.2-4d															

	leerlingen/studenten				ouders			personeel					ongedeeld/geledingen gezamenlijk				
	vo	mbo	hbo-a	hbo-b	po	vo	mbo	po	vo	mbo	hbo-a	hbo-b	po	vo	mbo	hbo-a	hbo-b
informatie aan aspirant studenten		A 8a.2.2-4f															
studiekeuze, regels t.a.v. adviezen en activiteiten			A ⁸⁷ 10.16a-3	A 10.20a-2g													
aanvullende vooropleidingseisen: selectiecriteria/-procedure		A 8a.2.2-4g	A ⁸⁸ 10.16a-3	A 10.20a-2d													
ouders																	
beleid ondersteunende werkzaamheden ouders													i 10-d	i 10-d			
ouderstatuut					i 13-1-e	i 14-2-e											
regeling verwerking persoonsgegevens ouders					i 13-1-i	i 14-2-f											
beleid informatie-uitwisseling ouders-school					i 13-1-k	i 14-2-g											
Identiteit																	
verandering grondslag of omzetting	X	A ⁸⁹ 8a.2.2-4b			i ⁹⁰ 13-1-b	i ⁹¹ 14-2-b											
onderwijs																	
aantal verzorgde onderwijsuren													K 8-2-i	K 8-2-i			
verandering onderwijskundige doelstellingen										i cao 13.4-2a			i 10-a	i 10-a			
schoolplan/leerplan/OER/instillingsplan			i ⁹² 10.16a-3										i 10-b	i 10-b			i 10.20-1a, 1e
informatieverstrekking over onderwijs en examens		i 8a.2.2-3e															
schoolondersteuningsprofiel													A 11-1-r	A 11-1-r			
beleid buitenschoolse activiteiten	i ⁹³ 14-1-b				i ⁹⁴ 13-1-j	i ⁹⁵ 14-1-b											
aanbod opleidingen											A cao 13.4-1a						
deelname onderwijskundig project/experiment											A ⁹⁶ cao 13.4-1c		A 11-1-e	A 11-1-e			
• regeling gevolgen personeel								i 12-1-a	i 12-1-a	i 13.4.2b							
• regeling gevolgen ouders/leerlingen	i ⁹⁷ 14-3-a				i ⁹⁸ 13-1-a	i ⁹⁹ 14-2-a											
schoolgids	i ¹⁰⁰ 14-1-a				i ¹⁰¹ 13-1-g	i ¹⁰² 14-1-a											
verzorgen opleiding in het buitenland			i ¹⁰³ 10.16a-3														i 10.20-4
onderwijskwaliteitsbeleid											A cao 13.4-1b						

	leerlingen/studenten				ouders			personeel					ongedeeld/geledingen gezamenlijk				
	vo	mbo	hbo-a	hbo-b	po	vo	mbo	po	vo	mbo	hbo-a	hbo-b	po	vo	mbo	hbo-a	hbo-b
kwaliteitszorg • rol studenten of • vormgeving en beleid n.a.v. uitkomsten		A ¹⁰⁴ 8a.2.2-4e														i ¹⁰⁵ 10.16b-2b	i 10.20-1b
organisatie examens										i cao 13.4-2d							
onderwijsvrije dagen naast vakantie en feestdagen ¹⁰⁶								i 12-1-r	i 12-1-r				i 10-j	i 10-j			
roosters, vakantie etc.																	
aanwijzing verplichte vakantiedagen personeel (zie ook vakantieregeling personeel)												i cao J-8-4	i cao J-8-4				
lesrooster										A ¹⁰⁷ cao 13.4-1e			nvt	A 11-1-a			
vakantieregeling (schoolvakantie)													A 11-1-l	A 11-1-l			
onderwijstijd							i ¹⁰⁸ 13-1-h										
onderwijsprogramma met minder onderwijstijd dan wettelijke norm		i 8a.2.2-3m															
gezondheid, veiligheid etc.																	
beleid • veiligheid en/of • gezondheid en/of • welzijn gezonde veilige werkomgeving		i ¹⁰⁹ 8a.2.2-3k							O ¹¹⁰ cao 18.7	i ¹¹¹ 27-1d	i ¹¹² 27-1d K: cao K-1 jo. bijlage X	K ¹¹³ cao K-1 jo. bijlage X	i ¹¹⁴ 10-e	i 10-e			
(ongewenst) gedrag																	
bevorderen onderling overleg			S ¹¹⁵ 10.16a-3							S ¹¹⁶ 28-2	S 28-2		S 7-1	S 7-1			S 10.19-3
discriminatie (ongelijke behandeling)			S ¹¹⁷ 10.16a-3							S 28-3	S 28-3		S 7-2	S 7-2			S 10.19-4
klachtenregeling		i ¹¹⁸ 8a.2.2-3c								i ¹¹⁹ 27-1j	i 27-1j		i 10-g	i 10-g			
gegrond verklaarde klachten (oordelen klachtencommissie)													K 8-2-e	K 8-2-e			
schoolreglement (leerlingstatuut)													nvt	i 10-cl20			
klokkenluidersregeling										i 27-1m	i 27-1m						
medezeggenschap (structuur/organisatie)																	
instelling deelraad													S ¹²¹ 20-1	S ¹²² 20-1			
instelling groeps-MR													S ¹²³ 20-2	S ¹²⁴ 20-2			
instelling themaraad													S ¹²⁵ 20-4	S ¹²⁶ 20-4			

	leerlingen/studenten				ouders			personeel					ongedeeld/geledingen gezamenlijk					
	vo	mbo	hbo-a	hbo-b	po	vo	mbo	po	vo	mbo	hbo-a	hbo-b	po	vo	mbo	hbo-a	hbo-b	
instelling bovenbestuurlijke MR													i ¹²⁷ 20-5	i ¹²⁸ 20-5				
instelling ouderraad							S ¹²⁹ 8a.1.3-1											
keuze uit medezeggenschapsstelsels			i ¹³⁰ 10.16a-3														i 10.20-1g	
medezeggenschapsstatuut ¹³¹		i 8a.2.2-3a					i 8a.1.3.4			i 8a.1.4-2 idem: cao 13.4-2i			i ¹³² 21-2	i ¹³³ 21-2				
medezeggenschaps-reglement			i ¹³⁴ 10.16a-3										i ¹³⁵ 22-2	i ¹³⁶ 22-2	i 8a.1.6-2		i ¹³⁷ 10.21-2	
reglement studentenraad		i ¹³⁸ 8a.2.2-3l																
faciliteiten MR-leden (vacatievergoeding, urentoekenning, voorzieningen etc.)		K ¹³⁹ 8a.2.1-4											i ¹⁴⁰ 21-2	i ¹⁴¹ 21-2				
faciliteiten(regeling) P(G)MR (waaronder scholing)								i 12-1-q cao 13.3	i ¹⁴² 12-1-q cao 20.4, bijlage 7	O 18-3	O ¹⁴³ 18-3 cao V-4	O ¹⁴⁴ cao V-4						
vergoeding kosten raadplegen externe deskundigen en voeren rechtsgedingen										JA 16, 22, 23a-6	JA 16, 22, 23a-6		JA 28-2	JA 28-2				
overig																		
voorstellen doen over 'alle aangelegenheden die de onderneming (i.c. school/instelling) betreffen'		S 8a.2.1-2	S ¹⁴⁵ 10.16a-3										S 23-2 jo. 23-3	S 23-2 jo. 23-3		S ¹⁴⁶ 6-2	S ¹⁴⁷ 6-2	S 10.19-2
adviesopdracht aan externe deskundige m.b.t. advies- of instemmingsplichtig onderwerp													A 25-1n	A 25-1n				
zorg voor milieu													A/S 25-1l jo. 28-1					

Legenda

hbo-a = gedeelde medezeggenschap, stelsel a hoger onderwijs (10.16.a-1-a)

hbo-b = ongedeelde medezeggenschap, stelsel b hoger onderwijs (10.16a-b)

= adviesbevoegdheid (A)

= op overeenstemming gericht overleg (O); indien daarbij wordt verwezen naar een cao, wordt dit gelijkgesteld aan instemmingsrecht [art. 12 lid 1 onderdeel p WMS; art. 20.2 lid 1 cao vo; art. 13.3 lid 1 cao mbo]

= instemmingsbevoegdheid (i)

= informatierecht (K [kennisname])

= stimulerende taak (S) c.q. bevorderingsplicht; daaronder begrepen ook het algemene initiatiefrecht

wit = geen recht/bevoegdheid (X of n.v.t.)

Verwijzingen

In de matrix verwijzen we naar artikelen/bepalingen uit wetten en cao's. Kortheidshalve is het woord 'artikel' weggelaten, evenals de afkorting van de wet. Alleen het nummer (dan wel de combinatie van letters en cijfers) van het desbetreffende artikel vermelden we. Achter het liggende streepje vermelden we het artikellid. Indien een artikellid verschillende onderdelen bevat (aangeduid met letters), hebben we de letter direct achter het cijfer van het lid gezet. Dus met de aanduiding '10.20-1g' bedoelen we: artikel 10.20 lid 1 onderdeel g van de desbetreffende wet (in dit geval: de WHW). Met de aanduiding '8a.2.1-4' bedoelen we: artikel 8a.2.1 lid 4 van de desbetreffende wet (in dit geval: de WEB). Et cetera.

Ter verduidelijking volgen hieronder de wetten (en cao's) waarnaar we verwijzen.

In de kolom leerlingen/studenten:

- po: WMS (Wet medezeggenschap scholen)
- mbo: WEB (Wet educatie en beroepsonderwijs)
- hbo a en hbo b: WHW (Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek).

In de kolom ouders:

- po: WMS (Wet medezeggenschap scholen)
- vo: WMS (Wet medezeggenschap scholen)
- mbo: WEB (Wet educatie en beroepsonderwijs).

In de kolom personeel:

- po: WMS (Wet medezeggenschap scholen); cao = cao primair onderwijs 2021
- vo: WMS (Wet medezeggenschap scholen); cao = cao voortgezet onderwijs 2021
- mbo: WOR (Wet op de ondernemingsraden); cao = cao mbo 2021-2022
- hbo a: WOR (Wet op de ondernemingsraden); cao = cao hbo 2021-2022
- hbo b: WHW (Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek); cao = cao hbo 2021-2022.

In de kolom ongedeelde/gezamenlijk:

- po: WMS (Wet medezeggenschap scholen)
- vo: WMS (Wet medezeggenschap scholen)
- mbo: WEB (Wet Educatie en Beroepsonderwijs)
- hbo a en hbo b: WHW (Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek).

Literatuur

Sperling 2020: J. Sperling, *De wet medezeggenschap op scholen toegelicht*, 5^e herziene druk (bewerkt door F.H.J.G. Brekelmans), Utrecht 2020.

Van het Kaar 2022: J.H. van het Kaar, *Inzicht in de ondernemingsraad*, Den Haag 2021.

Beknopte toelichting in voetnoten

1. Op grond van art. 10.19 lid 6 WHW heeft de MR (gevraagd en ongevraagd) het recht op ‘tijdig alle inlichtingen’ die hij redelijkerwijze nodig heeft voor de vervulling van zijn taak. Bij de keuze voor een gedeeld medezeggenschapsstelsel (aparte OR voor personeel en aparte studentenraad) dient het CvB te voorzien in een medezeggenschapsregeling ten behoeve van de studenten die ‘tenminste gelijkwaardig’ is [art. 10.16a VO lid 3 WHW]. Dit impliceert dat in dat geval de studentenraad het genoemde recht toekomt. Het vijfde lid van art. 10.19 WHW heeft specifiek betrekking op het informatierecht t.a.v. onder meer de organisatie en het beleid.
2. Er geldt bovendien een specifiek informatierecht m.b.t. beloningsverhoudingen (c.q. de arbeidsvoorwaarden van bestuur en toezicht): zie rubriek ‘directie, bestuur en (intern) toezicht’ in dit overzicht. De cao-bepaling heeft betrekking op de verplichting van de werkgever om het sociaal jaarverslag te bespreken met de OR.
3. In art. 24 lid 1 WOR wordt daaraan toegevoegd dat er dan tevens afspraken worden gemaakt over de manier waarop de OR zal worden betrokken bij eventuele advies- of instemmingsplichtige besluiten die in voorbereiding zijn. Deze toevoeging ontbreekt t.a.v. de studentenraad in art. 8a.2.1 lid 1 WEB.
4. In afwijking van de WOR spreekt de WHW niet van ‘de algemene gang van zaken’ maar van ‘het voorgenomen beleid’.
5. Bij fusie: alleen indien geen overeenstemming wordt bereikt en dan tevens de mogelijkheid het geschil voor te leggen aan de geschillencommissie [art. 8a.1.5 lid, 2, 3 en 4 WEB]. Daarnaast heeft de studentenraad in dat geval recht op kennisname van fusie-effectrapportage [art. 8a.2.3 WEB].
6. Onverminderd de verplichting om eerst op overeenstemming gericht overleg te voeren en het recht om het geschil voor te leggen aan de geschillencommissie.
7. Zie vorige noot.
8. Het adviesrecht van de OR ziet tevens specifiek op de personele gevolgen en maatregelen (art. 25 lid 3 WOR).
9. Niet specifiek geregeld, maar verzelfstandiging nevenvestiging kan worden aangemerkt als belangrijke organisatiewijziging, nemen wij aan.
10. De instemmingsbevoegdheid geldt voor ouders-/leerlingengeleding gezamenlijk. In het primair onderwijs heeft een basisschool echter geen leerlingengeleding; alleen in het speciaal onderwijs kan dit anders zijn, maar daarbij geldt dan wel de minimumleeftijd van 13 jaar [art. 3 lid 3 sub b WMS]. In de praktijk zal er daarom in het po slechts zelden sprake zijn van een leerlingengeleding. Vergelijk: in het vo is deze bevoegdheid voorbehouden aan de oudergeleding (vgl. art. 14 lid 2 sub b en art. 14 lid 3 WMS).
11. In art. 14 lid 2 WMS ontbreekt de verwijzing naar art. 10 onderdeel i (vgl. art. 13 lid 1 onderdeel a en art. 12 lid 1 onderdeel a). De ouder-/leerlingengeleding heeft in het op dit punt kennelijk geen bevoegdheid (i.t.t. het po).
12. Het adviesrecht van de OR ziet niet alleen op de uitbreiding/inkrimping/beëindiging als zodanig, maar ook op de personele gevolgen en maatregelen (art. 25 lid 3 WOR).
13. Instemmingsbevoegdheid leerlingengeleding heeft betrekking op de gevolgen voor de leerlingen.
14. Zie noot 13.
15. Instemmingsbevoegdheid oudergeleding heeft betrekking op de gevolgen voor de ouders.

16. Het adviesrecht van de OR ziet tevens specifiek op de personele gevolgen en maatregelen (art. 25 lid 3 WOR).
17. Instemmingsbevoegdheid leerlingengeleding heeft betrekking op de gevolgen voor de leerlingen.
18. Zie noot 13.
19. Instemmingsbevoegdheid oudergeleding heeft betrekking op de gevolgen voor de ouders.
20. Zie ook Sperling 2020, p. 120. Sperling meent dat het adviesrecht inzake 'de vaststelling of wijziging van het beleid m.b.t. de organisatie van de school' [art. 11 lid 1 onderdeel f WMS] overeenkomt met het adviesrecht van de OR over 'een belangrijke wijziging in de organisatie van de onderneming, dan wel in de verdeling van bevoegdheden' [art. 25 lid 1 onderdeel e WOR]. De toevoeging 'belangrijke' ontbreekt echter in de WMS. Bovendien is in de WMS niets specifiek geregeld over de bevoegdheid van de medezeggenschap inzake de personele gevolgen [art. 25 lid 3 WOR].
21. In de cao hbo wordt de term reorganisatie gebruikt; het lokale cao-overleg richt zich op het tot stand brengen van een sociaal plan (art. R-3 cao hbo).
22. Het adviesrecht van de OR ziet tevens specifiek op de personele gevolgen en maatregelen (art. 25 lid 3 WOR).
23. Instemmingsbevoegdheid leerlingengeleding heeft betrekking op de gevolgen voor de leerlingen.
24. Zie noot 13.
25. Instemmingsbevoegdheid oudergeleding heeft betrekking op de gevolgen voor de ouders.
26. Aangezien deze adviesbevoegdheid mede ziet op 'het voortbestaan' van de instelling en daaronder fusies (institutioneel dan wel bestuurlijk) mede begrepen worden, gaan wij ervan uit dat de hier bedoelde aangelegenheden betrekking hebben op ingrijpende organisatiewijzigingen.
27. Op grond van art. 10.20 lid 4 WHW heeft de gezamenlijke vergadering instemmingsrecht op de hoofdlijnen van de jaarlijkse begroting. Bij de keuze voor een gedeeld medezeggenschapsstelsel (aparte OR voor personeel en aparte studentenraad) dient het CvB te voorzien in een medezeggenschapsregeling ten behoeve van de studenten die 'tenminste gelijkwaardig' is [art. 10.16a lid 3 WHW]. Dit impliceert dat in dat geval de studentenraad instemmingsbevoegdheid heeft op de hoofdlijnen van de begroting.
28. Op grond van de definitiebepalingen in de cao hbo dient overal waar 'PMR' staat in voorkomende gevallen 'OR' te worden gelezen.
29. Op grond van art. 10.20a lid 2 WHW heeft de studentengeleding van de MR adviesbevoegdheid op het beleid ten aanzien van het (hogere) instellingscollegegeld alsmede de terugbetalingsregeling en de dispensatieprocedure. Bij de keuze voor een gedeeld medezeggenschapsstelsel (aparte OR voor personeel en aparte studentenraad) dient het CvB te voorzien in een medezeggenschapsregeling ten behoeve van de studenten die 'tenminste gelijkwaardig' is [art. 10.16a lid 3 WHW]. Dit impliceert dat in dat geval de studentenraad adviesbevoegdheid heeft op genoemde aspecten van het collegegeld.
30. De adviesbevoegdheid ziet op de begroting, terwijl de MR op 'de hoofdlijnen van de jaarlijkse begroting' reeds instemmingsrecht heeft [art. 10.20 lid 3 WHW]. Uit artikel 10.20a lid 1 onderdeel b blijkt dat deze adviesbevoegdheid 'onder meer' specifiek betrekking heeft op de hoogte van het collegegeld (alsmede de terugbetalingsregeling en de dispensatiemogelijkheid).
31. Zie (mutatis mutandis) voetnoot 11.

32. Alleen in situaties dat het bevoegd gezag naast deze speciale school ook andere basisscholen onder zich heeft. De instemmingsbevoegdheid komt in die situatie toe aan het personeelsdeel van de MR afkomstig van de desbetreffende speciale school.
33. Kennelijk speelt dit niet in het po en is daarom niet van toepassing?
34. Zie ook art. 23 lid 2 WOR. Deze verplichting geldt niet voor kleinere rechtspersonen (art. 31e WOR); de omvang van de meeste mbo- en hbo-instellingen is groter dan de hier gestelde ondergrens. Overigens is ook de WNT hier van belang.
35. Zie ook toelichting bij dit cao-artikel (p. 120 cao po).
36. Op grond van art. 10.20a lid 3 onderdeel a en b WHW heeft de MR adviesbevoegdheid op de profielen voor het bestuur en de raad van toezicht. Bij de keuze voor een gedeeld medezeggenschapsstelsel (aparte OR voor personeel en aparte studentenraad) dient het CvB te voorzien in een medezeggenschapsregeling ten behoeve van de studenten die 'tenminste gelijkwaardig' is [art. 10.16a lid 3 WHW]. Dit impliceert dat in dat geval de studentenraad deze adviesbevoegdheid heeft.
37. In de WHW wordt de term 'profielen' gebruikt, zonder de toevoeging van het woord 'competentie'. Wij nemen aan dat er in de praktijk hetzelfde wordt bedoeld.
38. Op grond van art. 10.20a lid 3 onderdeel c WHW heeft de MR een adviesbevoegdheid bij het benoemen of ontslaan van leden van het CvB. Bij de keuze voor een gedeeld medezeggenschapsstelsel (aparte OR voor personeel en aparte studentenraad) dient het CvB te voorzien in een medezeggenschapsregeling ten behoeve van de studenten die 'tenminste gelijkwaardig' is [art. 10.16a lid 3 WHW]. Dit impliceert dat in dat geval de studentenraad deze adviesbevoegdheid heeft.
39. Op grond van art. 10.24 lid 3 WHW wordt de personeelsgeleding van de MR 'vertrouwelijk gehoord op een zodanig tijdstip dat het van wezenlijke invloed kan zijn op de besluitvorming'. Dit komt neer op een adviesbevoegdheid (zonder beroepsrecht, vergelijkbaar met art. 30 WOR).
40. Op grond van art. 10.20 lid 1 onderdeel d WHW heeft de MR een instemmingsbevoegdheid op het bestuursreglement. Bij de keuze voor een gedeeld medezeggenschapsstelsel (aparte OR voor personeel en aparte studentenraad) dient het CvB te voorzien in een medezeggenschapsregeling ten behoeve van de studenten die 'tenminste gelijkwaardig' is [art. 10.16a lid 3 WHW]. Dit impliceert dat in dat geval de studentenraad deze instemmingsbevoegdheid heeft.
41. De cao-bepaling ziet op de wijziging van aanstellings- of ontslagbeleid in algemene zin. Uitdrukkelijk toegevoegd is aan de bepaling: 'ook indien deze wijziging verband houdt met de grondslag van de instelling' [art. 13.4 lid 2 onderdeel c cao mbo].
42. Het is niet geheel duidelijk wat concreet wordt bedoeld met de 'bijzondere rechtstoestand'.
43. Op grond van art. 10.20a lid 2 onderdeel a WHW heeft de studentengeleding van de MR adviesbevoegdheid op het algemeen personeels- en benoemingsbeleid (tenzij het betrekking heeft op de bijzondere rechtstoestand van het personeel). Bij de keuze voor een gedeeld medezeggenschapsstelsel (aparte OR voor personeel en aparte studentenraad) dient het CvB te voorzien in een medezeggenschapsregeling ten behoeve van de studenten die 'tenminste gelijkwaardig' is [art. 10.16a lid 3 WHW]. Dit impliceert dat in dat geval de studentenraad deze adviesbevoegdheid heeft.
44. Tenzij het betrekking heeft op de bijzondere rechtstoestand van het personeel (zoals bedoeld in art. 10.24 lid 2 WHW).

45. Tenzij in verband met de grondslag van de school. In dat geval geldt art. 11 lid 1 onderdeel g WMS (adviesbevoegdheid ongedeelde medezeggenschap).
46. Zie vorige noot.
47. 'kan'-bepaling: 'indien werkgever gebruik maakt of wil maken van banen aan onderkant loongebouw, dán..'
48. Dit is een vangnetbepaling die alleen geldt alleen als er geen sociaal statuut met de vakbonden is overeengekomen (zie art. 17.1 cao vo).
49. Zie volgende voetnoot (52).
50. In de cao po is bepaald dat niet alleen het functiegebouw op bestuursniveau jaarlijks door de werkgever en de PGMR worden vastgesteld [art. 51 lid 2 cao po], maar dat er ook een afspraak wordt gemaakt met de PMR over de invulling op schoolniveau [lid 3] en met de PGMR over de zg. bovenschoolse functies [lid 5]. In de laatste twee gevallen maken werkgever en P(G)MR niet alleen afspraken over 'soort en niveau' van de functies, maar ook over 'het aantal'. Dat laatste wordt in dit overzicht onder 'formatie' geschaard. Art. 5.6 cao po bevat de verplichting om voor 1 aug. 2020 het functiegebouw voor het ondersteunend personeel en directie te actualiseren met instemming van de PGMR.
51. Werkgever kan naar bezwarencommissie cao vo als P(G)MR geen instemming verleent [art. 20.2 lid 2 cao vo].
52. Dit is een zg. 'kan'-bepaling.
53. Zie ook Sperling 2020 waarin wordt gesteld dat nascholing personeel (zoals bedoeld in art. 12 lid 1 onderdeel c) overeenkomt met personeelsopleiding (zoals bedoeld in art. 27 lid 1 onderdeel f WOR). [Sperling 2020, p. 153].
54. Het werkreglement/werkoverleg wordt geacht onderdeel te zijn van het zg. 'werkverdelingsplan' [art. 2.2 lid 11 cao po].
55. De term 'werkreglement' ontbreekt in de WOR. Met Sperling zijn wij echter van mening dat de aangelegenheid geregeld in art. 12 lid 1 onderdeel k WMS overeenkomt met die in art. 27 lid 1 onderdeel i WOR [Sperling 2020, p. 154]. Overigens wordt in de cao-bepaling wel de term 'reglement werkoverleg' gebruikt, maar dat ziet kennelijk met name op 'aangelegenheden van pedagogisch-didactische aanpak' [art. 13.4 lid 2 onderdeel h cao mbo].
56. De cao po heeft de mogelijkheid voor justitiële inrichtingen en pilotscholen om afwijkende afspraken te maken over de wijze van opnemen van vakantieverlof [art. 8.4 cao po]. In art. 8.1 lid 2 onderdeel a cao po is bepaald dat de opbouw van vakantieverlof plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 oktober; afwijking daarvan is mogelijk met instemming van de PGMR.
57. Zie ook Sperling 2020, p. 155.
58. De cao mbo kent de mogelijkheid van afwijkende afspraken over intrekking vakantieverlof bij (onder andere) ziekteverlof. Dit is een zg. 'kan'-bepaling (anders geldt de standaard cao-regeling).
59. De bepaling in de cao vo heeft betrekking op de eventuele verhoging van het maximum aantal uren dat jaarlijks gespaard kan worden voor spaarverlof (onderstropping Berenschot).
60. De bepalingen in de cao po hebben betrekking op (A) de eventuele verlaging van het maximum aantal uren dat jaarlijks gespaard kan worden voor spaarverlof (onderstropping Berenschot) [bijlage IX cao art. 1] en (B) op de volgorde waarin verzoeken tot opname spaarverlof worden gehonoreerd (indien door gebrek aan formatieruimte niet alle verzoeken kunnen worden gehonoreerd) [art. 8.20 lid 3 cao po].

61. De arbeids- en rusttijdenregeling wordt geacht onderdeel te zijn van het zg. 'werkverdelingsplan' [art. 2.2 lid 11 cao po].
62. Zie ook Sperling 2020, p. 155.
63. De cao po bevat hierover twee zg. 'kan'-bepalingen: een algemene (onder meer over periodieke verhogingen) [art. 6.1 lid 9 cao po] en een specifiek over 'gratificaties en toelagen in bijzondere omstandigheden' [art. 6.15 lid 1 en 2 cao po].
64. De bepaling in de cao vo ziet specifiek op een regeling inzake de criteria en procedures voor een prestatiebeloning: het toekennen van gratificaties, toelagen en/of extra periodieken op grond van een beoordeling [art. 12.9 cao vo].
65. Conform de WOR valt in beginsel ook het functiewaarderingssysteem onder het instemmingsrecht. Dit is echter reeds in de cao mbo geregeld: fuwa mbo [zie art. 5.1 cao mbo 2021-'22. In dat opzicht is er dus in de praktijk geen verschil tussen art. 27 lid 1 onderdeel c WOR en art. 12 lid 1 onderdeel g WMS. Het onderscheid tussen belonings-'systeem' (WOR) en belonings-'beleid' (WMS) is bovendien betrekkelijk aangezien onder systeem in dit geval niet 'de hoogte als zodanig' van de beloning wordt verstaan maar 'de methode volgens welke beloningen worden berekend en [de voorwaarden waaronder deze] aan bepaalde functies worden toegekend' [Van het Kaar 2022, p. 197].
66. Sperling meent dat 'de aangelegenheid' in de bepaling in art. 12 lid 1 onderdeel i WMS overeenkomt met art. 27 lid 1 onderdeel g WOR [Sperling 2020, p. 162]. In de WOR ontbreken 'functiebeloning en functiedifferentiatie' echter in de bepaling. Bovendien is 'beleid' niet per definitie hetzelfde als 'een regeling'. Daar komt bij dat op grond van de cao de instemmingsbevoegdheid van OR zich uitstrekt tot de regeling functioneringsgesprekken.
67. In de WMS wordt uitdrukkelijk een uitzondering gemaakt voor de taakverdeling/-belasting voor de schoolleiding; die valt niet onder de instemmingsbevoegdheid van de PMR [art. 12 lid 1 onderdeel h WMS]. In de cao po is uitdrukkelijk bepaald dat de taakverdeling/-belasting onderdeel uitmaakt van het zg. 'werkverdelingsplan' [art. 2.2 lid 11 cao po].
68. Met uitzondering van de taakverdeling-/belasting van de schoolleiding (zie vorige noot).
69. In de cao po wordt hiervoor de term 'werkverdelingsplan' gebruikt.
70. Hieronder vallen ook afspraken over de maximale lestaak [art. 8.2 lid 1 cao vo]. Wijziging van het op 1 januari 2009 geldende taakbeleid is alleen mogelijk met 2/3 meerderheid personeel (art. 8.1 lid 5 of in overleg met vakbonden) [art. 8.1 lid 5 en 6 cao vo]. Werkgever kan naar bezwarencommissie cao vo als P(G)MR geen instemming verleent [art. 20.2 lid 2 cao vo].
71. In de praktijk zijn dergelijke regelingen niet aan de orde in mbo? (c.q. indien aan de orde wordt e.e.a. uitputtend geregeld in cao).
72. Op grond van deze wettelijke bepaling komen de in de cao vo en po opgenomen verplichtingen tot overleg met de PMR feitelijk neer op instemmingsbevoegdheden (cf. art. 12 WMS).
73. Zie vorige voetnoot.
74. Op grond van deze cao-bepaling komen de in de cao mbo opgenomen verplichtingen tot overleg met de OR feitelijk neer op instemmingsbevoegdheden (cf. art. 27 WOR).

75. Met betrekking tot de verhuiskosten- en de zakelijke reis- en verblijfkosten gold in het po de verplichting om vóór augustus 2020 met instemming van de PGMR een nieuwe regeling overeen te komen [art. 7.1 en 7.3 cao po]. Voor de regeling woon-werkverkeer geldt er een zg. 'kan'-bepaling [art. 7.2 lid 11 cao po].
76. 'kan'-bepaling (anders geldt cao-regeling).
77. In mbo tevens 'schorsingsbeleid'; in WMS-artikel ontbreekt dit.
78. In WMS wordt verwezen naar art. 45 lid 2 WPO. De adviesbevoegdheid heeft dus uitsluitend betrekking op buitenschoolse opvang voor basisscholen.
79. Op grond van art. 10.20 lid 5 WHW heeft de studentengeleding van de MR instemmingsbevoegdheid over het in rekening brengen van een extra tentamenbijdrage aan studenten die zich niet binnen de reguliere inschrijfperiode voor het tentamen hebben aangemeld. Bij de keuze voor een gedeeld medezeggenschapsstelsel (aparte OR voor personeel en aparte studentenraad) dient het CvB te voorzien in een medezeggenschapsregeling ten behoeve van de studenten die 'tenminste gelijkwaardig' is [art. 10.16a lid 3 WHW]. Dit impliceert dat in dat geval de studentenraad deze bevoegdheid heeft.
80. Vanwege ontbreken leerlinggeleding in het po (zie noot 13) komt deze bevoegdheid toe aan de ouders (i.t.t. het vo waarin deze bevoegdheid bij de leerlingen ligt).
81. Op grond van art. 10.20 lid 1 onderdeel c WHW heeft de MR instemmingsbevoegdheid op het studentenstatuut. Bij de keuze voor een gedeeld medezeggenschapsstelsel (aparte OR voor personeel en aparte studentenraad) dient het CvB te voorzien in een medezeggenschapsregeling ten behoeve van de studenten die 'tenminste gelijkwaardig' is [art. 10.16a lid 3 WHW]. Dit impliceert dat in dat geval de studentenraad deze bevoegdheid heeft.
82. Zie voetnoot 11.
83. Zie voetnoot 11.
84. In het mbo wordt dit het 'mbo-studentenfonds' genoemd [art. 8.1.5 WEB].
85. Op grond van art. 10.20 lid 1 onderdeel h WHW heeft de MR instemmingsbevoegdheid op het beleid inzake de financiële ondersteuning van studenten in bijzondere omstandigheden. Bij de keuze voor een gedeeld medezeggenschapsstelsel (aparte OR voor personeel en aparte studentenraad) dient het CvB te voorzien in een medezeggenschapsregeling ten behoeve van de studenten die 'tenminste gelijkwaardig' is [art. 10.16a lid 3 WHW]. Dit impliceert dat in dat geval de studentenraad deze bevoegdheid heeft.
86. In de WEB ontbreekt het woord regeling. De bepaling heeft betrekking op 'de wijze van vastleggen van studievorderingen (..) en in dat verband het beleid m.b.t. de bescherming van privacy' (art. 8a.2.2 lid 3 onderdeel j WEB).
87. Op grond van art. 10.20a lid 2 onderdeel g WHW heeft de studentengeleding van de MR adviesbevoegdheid over 'regels m.b.t. studiekeuzeadviezen en -activiteiten'. Bij de keuze voor een gedeeld medezeggenschapsstelsel (aparte OR voor personeel en aparte studentenraad) dient het CvB te voorzien in een medezeggenschapsregeling ten behoeve van de studenten die 'tenminste gelijkwaardig' is [art. 10.16a lid 3 WHW]. Dit impliceert dat in dat geval de studentenraad deze bevoegdheid heeft.

88. Op grond van art. 10.20a lid 2 onderdeel f WHW heeft de studentengeleding van de MR adviesbevoegdheid over 'regels m.b.t. selectie'. Bij de keuze voor een gedeeld medezeggenschapsstelsel (aparte OR voor personeel en aparte studentenraad) dient het CvB te voorzien in een medezeggenschapsregeling ten behoeve van de studenten die 'tenminste gelijkwaardig' is [art. 10.16a lid 3 WHW]. Dit impliceert dat in dat geval de studentenraad deze bevoegdheid heeft.
89. In de WEB [art. 8a.2.2 lid 4 onderdeel b] wordt alleen 'verandering grondslag' genoemd (geen omzetting). Zie ook voetnoot 90.
90. Zie (a) voetnoot 11 en (b) voetnoot 90.
91. De Vereniging voor Onderwijsrecht heeft in een (ongedateerde?) notitie 'Lijst (technische) gebreken en verbeterpunten WMS' zich op het standpunt gesteld dat de instemmingsbevoegdheid bij verandering van de grondslag (of omzetting) 'mede gelet op de ingrijpende gevolgen voor het personeel beter op zijn plaats [is] bij de instemmingsbevoegdheden voor de hele MR'.
92. Op grond van art. 10.20 lid 1 onderdeel a en e WHW heeft de MR instemmingsbevoegdheid op het instellingsplan respectievelijk de onderwijs- en examenregeling. Bij de keuze voor een gedeeld medezeggenschapsstelsel (aparte OR voor personeel en aparte studentenraad) dient het CvB te voorzien in een medezeggenschapsregeling ten behoeve van de studenten die 'tenminste gelijkwaardig' is [art. 10.16a lid 3 WHW]. Dit impliceert dat in dat geval de studentenraad deze bevoegdheid heeft.
93. Instemmingsbevoegdheid komt toe aan ouder- en leerlinggeleding gezamenlijk.
94. Zie noot 13.
95. Instemmingsbevoegdheid komt toe aan ouder- en leerlinggeleding gezamenlijk.
96. In de cao mbo wordt de volgende formulering gebruikt: 'deelneming aan onderwijskundige experimenten voor het personeel' (onderstreept Berenschot). Kennelijk is dit een nadere inperking van deze bevoegdheid, maar wordt daarmee iets anders bedoeld dan de personele gevolgen van het onderwijskundig experiment (aangezien daarvoor een separate instemmingsbevoegdheid geldt: art. 13.4 lid 2 onderdeel b cao mbo).
97. Instemmingsbevoegdheid leerlinggeleding heeft betrekking op de gevolgen voor de leerlingen.
98. Zie noot 13.
99. Instemmingsbevoegdheid oudergeleding heeft betrekking op de gevolgen voor de ouders.
100. Instemmingsbevoegdheid komt toe aan ouder- en leerlinggeleding gezamenlijk.
101. Zie noot 13.
102. Instemmingsbevoegdheid komt toe aan ouder- en leerlinggeleding gezamenlijk.
103. Op grond van art. 10.20 lid 4 WHW heeft de MR instemmingsbevoegdheid op het besluit om een opleiding in het buitenland te verzorgen. Bij de keuze voor een gedeeld medezeggenschapsstelsel (aparte OR voor personeel en aparte studentenraad) dient het CvB te voorzien in een medezeggenschapsregeling ten behoeve van de studenten die 'tenminste gelijkwaardig' is [art. 10.16a lid 3 WHW]. Dit impliceert dat in dat geval de studentenraad deze bevoegdheid heeft.
104. De adviesbevoegdheid van de studentenraad beperkt zich tot de rol van studenten bij interne kwaliteitszorg en zelfevaluatie.

105. De instemmingsbevoegdheid van de MR (respectievelijk de gezamenlijke vergadering) in het hbo ziet zowel op de vormgeving van het systeem van kwaliteitszorg als het voorgenomen beleid naar aanleiding van de uitkomsten.
106. Verwijst naar art. 17 Inrichtingsbesluit WVO. Dit artikel komt per 1 augustus 2022 te vervallen. (De instemmingsbevoegdheid van de personeelsgeleding ziet hierbij op ‘de wijze waarop invulling wordt gegeven aan deze dagen’, terwijl de bevoegdheid van de (ongedeelde) MR ziet op de vaststelling of wijziging van de data.)
107. In de cao mbo wordt de volgende formulering gebruikt: ‘voor de gehele instelling vastleggen/wijzigen van de omvang van roostertijden voor deelnemers’. Uit de toelichting bij de cao blijkt dat het hierbij gaat om de keuze voor lessen van bijv. 40, 50 of 60 minuten.
108. Geen synchrone bevoegdheid in het VO?
109. De bepaling in de WEB heeft betrekking op ‘de regels op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn voor zover deze de studenten betreffen’.
110. De bepaling in de cao vo heeft betrekking op ‘het realiseren van een gezonde en veilige leer- en werkomgeving binnen de instelling, bedoeld voor alle geledingen’.
111. In WOR wordt in dit verband een andere terminologie/definitie gebruikt, nl. ‘regeling op het gebied van arbeidsomstandigheden, het ziekteverzuim of het re-integratiebeleid’. De instemmingsbevoegdheid is gericht op regelingen voor het personeel; beleidsmaatregelen gericht op de veiligheid, gezondheid en het welzijn van studenten vallen hier strikt genomen buiten.
112. Zie ook voetnoot 110 (m.b.t. de reikwijdte van art. 27 lid 1 onderdeel d WOR).
113. Op grond van de cao hbo [hoofdstuk K onderdeel 1] worden ‘aanvullende afspraken gezondheidsbeleid’ gemaakt in het lokale cao-overleg en wordt de MR ‘betrokken’ bij ‘de uitwerking van het gezondheidsbeleid’ (bijlage X).
114. De instemmingsbevoegdheid van de MR in de WMS heeft betrekking op het veiligheids-, gezondheids- en welzijnsbeleid (voor zover niet behorend tot de bevoegdheid van de personeelsgeleding).
115. Op grond van art. 10.19 lid 3 WHW heeft de MR stimulerende taak om ‘openheid, openbaarheid en onderling overleg’ in de hogeschool te bevorderen. Bij de keuze voor een gedeeld medezeggenschapsstelsel (aparte OR voor personeel en aparte studentenraad) dient het CvB te voorzien in een medezeggenschapsregeling ten behoeve van de studenten die ‘tenminste gelijkwaardig’ is [art. 10.16a lid 3 WHW]. Dit impliceert dat in dat geval de studentenraad genoemde stimulerende taak heeft.
116. In de WOR is de stimulerende taak van de OR gericht op de bevordering van werkoverleg en het overdragen van bevoegdheden zodat de werknemers zoveel mogelijk worden betrokken bij ‘de regeling van de arbeid’ [art. 28 lid 2 WOR]. Dit is uiteraard niet helemaal hetzelfde als wat er in de WMS en de WHW staat. Daarin is sprake van ‘openheid en onderling overleg’ [art. 7 lid 1 WMS]. In de WHW wordt daar de term ‘openbaarheid’ nog aan toegevoegd [art. 10.19 lid 3 WHW].
117. Op grond van art. 10.19 lid 4 WHW heeft de MR de stimulerende taak om gelijke behandeling te bevorderen en te waken tegen discriminatie. Bij de keuze voor een gedeeld medezeggenschapsstelsel (aparte OR voor personeel en aparte studentenraad) dient het CvB te voorzien in een medezeggenschapsregeling ten behoeve van de studenten die ‘tenminste gelijkwaardig’ is [art. 10.16a lid 3 WHW]. Dit impliceert dat in dat geval de studentenraad genoemde stimulerende taak heeft. (Terwijl de OR hierin een eigen taak/verantwoordelijkheid heeft op grond van art. 28 lid 2 WOR).

118. Tevens instemmingsbevoegdheid op beroepsregelingen (zie onder 'leerlingen/studenten')
119. De klachtenregeling zoals bedoeld in de WOR ziet (uitsluitend) op klachten van werknemers; in de WMS heeft een klachtenregeling een bredere reikwijdte doordat deze ook betrekking heeft op leerlingen en ouders, terwijl de klachtenregeling in [art. 8a.2.2 lid 3 onderdeel c van] de WEB uitsluitend ziet op studenten.
120. Jo. art. 24g WVO.
121. Er gelden de volgende vereisten: instemming bevoegd gezag + twee derde instemming MR.
122. Zie vorige noot.
123. Er gelden de volgende vereisten: instemming bevoegd gezag + twee derde instemming GMR.
124. Zie vorige noot.
125. Er gelden de volgende vereisten: instemming bevoegd gezag + twee derde instemming (G)MR.
126. Zie vorige noot.
127. Er gelden de volgende vereisten: instemming elk betrokken bevoegd gezag + instemming alle betrokken (G)MR-en. In deze bepaling wordt in het midden gelaten door wie de bovenbestuurlijke MR wordt ingesteld (bevoegd gezag of medezeggenschap). Dit in afwijking van de bepalingen over de instelling van deelraad, groeps-MR en themaraad. Daarom hier als instemmingsbevoegdheid gekwalificeerd en niet als stimulerende taak.
128. Zie vorige noot.
129. Bij mbo-instellingen is een ouderraad facultatief. Dit geldt niet voor vsg's en aoc's: daar is de ouderraad verplicht (art. 8a.1.3 lid 2 en lid 3).
130. Op grond van art.10.20 lid 1 onderdeel g WHW heeft de MR instemmingsbevoegdheid op de keuze uit de medezeggenschapsstelsels. Bij de keuze voor een gedeeld medezeggenschapsstelsel (aparte OR voor personeel en aparte studentenraad) dient het CvB te voorzien in een medezeggenschapsregeling ten behoeve van de studenten die 'tenminste gelijkwaardig' is [art. 10.16a lid 3 WHW]. Dit impliceert dat in dat geval de studentenraad deze bevoegdheid heeft.
131. Medezeggenschapsstatuut: in het vo (tenminste) tweejaarlijks [art. 21 lid 1 WMS], in het mbo (tenminste) vierjaarlijks [art. 8a.1.4 lid 2].
132. Gekwalificeerde meerderheid (2/3) (G)MR vereist.
133. Zie vorige noot.
134. Op grond van art. 10.21 lid 2 WHW heeft de MR instemmingsbevoegdheid op het medezeggenschapsreglement (waarbij een twee derde meerderheid vereist is). Bij de keuze voor een gedeeld medezeggenschapsstelsel (aparte OR voor personeel en aparte studentenraad) dient het CvB te voorzien in een medezeggenschapsregeling ten behoeve van de studenten die 'tenminste gelijkwaardig' is [art. 10.16a lid 3 WHW]. Dit impliceert dat in dat geval de studentenraad deze bevoegdheid heeft.
135. Gekwalificeerde meerderheid (2/3) (G)MR vereist. Tevens instemming geleding vereist indien bevoegdheid van desbetreffende geleding wordt omgezet of overgedragen.
136. Zie vorige noot.

137. Hierbij geldt het vereiste van een twee derde meerderheid.
138. Op grond van art. 8a.3.1 lid 3 geldt het vereiste van een twee derde meerderheid. Een 'afzwakking' van een instemmingsbevoegdheid, door deze te converteren in een adviesbevoegdheid op grond van de identiteit van de instelling, is uitsluitend mogelijk indien een positief advies daartoe door een twee derde meerderheid van de studenten wordt gesteund.
139. Het bevoegd gezag 'draagt zorg voor' de benodigde voorzieningen. Geen bevoegdheid maar wel een recht van de studentenraad. Zie ook de bepaling over het mbo-studentenfonds (art. 8.1.5 WEB) en het instemmingsrecht van de studentenraad inzake beleid en toepassing (art. 8a.2.2 lid 3 onderdeel o). Dit heeft onder meer betrekking op faciliteiten voor studenten die participeren in de medezeggenschap. (In deze matrix is de betreffende bevoegdheid gerubriceerd onder 'financieel').
140. Onderdeel van medezeggenschapsstatuut (art. 22 onderdeel e juncto art. 28 WMS). Gekwalificeerde meerderheid (2/3) (G)MR vereist.
141. Zie vorige noot.
142. In de cao is een standaard faciliteitenregeling opgenomen voor het geval de werkgever geen instemming verkrijgt van de P(G)MR [art. 20.4 lid 3 cao vo].
143. Als de werkgever niet tot overeenstemming komt met de MR geldt het in de cao opgenomen minimum.
144. Zie vorige noot.
145. Op grond van art. 10.19 lid 3 WHW heeft de MR de bevoegdheid om 'over alle aangelegenheden de hogeschool betreffende aan het CvB voorstellen te doen en standpunten kenbaar te maken'. Bij de keuze voor een gedeeld medezeggenschapsstelsel (aparte OR voor personeel en aparte studentenraad) dient het CvB te voorzien in een medezeggenschapsregeling ten behoeve van de studenten die 'tenminste gelijkwaardig' is [art. 10.16a lid 3 WHW]. Dit impliceert dat in dat geval de studentenraad genoemde bevoegdheid (c.q. stimulerende taak) heeft.
146. Dit recht omvat tevens het recht op overleg over de desbetreffende aangelegenheden en het recht om standpunten kenbaar te maken. Het impliceert het recht op de benodigde informatie (zie ook art. 8 lid 1 WMS). De bevoegdheid kan ook door een geleding afzonderlijk worden uitgeoefend (art. 6 lid 2 WMS) en het overleg erover kan door de desbetreffende geleding afzonderlijk worden gevoerd (bij instemming met 2/3 meerderheid MR; art. 6 lid 3 WMS).
147. Zie vorige noot.